

Alles over sportrolstoelen

*Tips voor de aanvraag, rolstoelsporten
en sportorganisaties*

KBOH

Kwaliteits- en Bruikbaarheidsonderzoek
van Hulpmiddelen voor gehandicapten en ouderen

*Houttuinlaan 16a, 3447 GM Woerden
Postbus 2072, 3440 DB Woerden
Tel.: (0348) 43 67 00, Fax: (0348) 43 32 57
E-mail: info@kboh.nl, www.kboh.nl*

KBOH

Kwaliteits- en Bruikbaarheidsonderzoek
van Hulpmiddelen voor gehandicapten en ouderen

Beste rolstoelsporter...

U bent een rolstoelsporter of u wilt met een rolstoel gaan sporten? In deze brochure vindt u handige informatie over sportrolstoelen. De brochure bestaat uit twee delen. In het eerste deel kunt u lezen waar u op moet letten bij de aanschaf van een sportrolstoel. Ook vindt u een stappenplan voor de aanvraag van een vergoeding bij uw gemeente.

Het tweede deel gaat over de verschillende sporten die u met een sportrolstoel kunt beoefenen. Uit onderzoek van KBOH, onafhankelijk expertise- en informatiecentrum op het gebied van medische hulpmiddelen, blijkt dat beginnende rolstoelsporters hierover vaak weinig informatie hebben. Daarom vindt u in deze brochure een overzicht van de verschillende rolstoelsporten en sportorganisaties. Per sport staat bovendien aangegeven wat voor soort rolstoel daarbij past.

Wij wensen u veel sportplezier met uw sportrolstoel!

In deze brochure

ALS U EEN SPORTROLSTOEL ZOEKT

1. Wat is een sportrolstoel?	3
Wat valt op aan een sportrolstoel?	3
Welke rolstoel past bij u?	4
2. De aanvraag voorbereiden	5
Stap 1: verdiep u in de wettelijke regels	5
Stap 2: hoe werkt het in uw gemeente	5
Stap 3: wat zijn de toekenningsvoorwaarden?	6
3. Zo vraagt u een sportrolstoel aan	8
Informatie inwinnen	10
Aanvraag en aanschaf	11

ALS U EEN ROLSTOELSPORT ZOEKT

4. Rolstoelsporten	12
Quad rugby	12
Rolstoelbasketbal	13
Rolstoelhockey	13
Atletiek	14
Handbiken	14
Rolstoeltennis en badminton	15
Rolstoeldansen	15
Schermen	16
Overige sporten	16
Overige voorzieningen	16

1. Wat is een sportrolstoel?

Een sportrolstoel is een rolstoel die speciaal gebruikt wordt voor het sporten. Er zijn verschillende soorten sportrolstoelen, afhankelijk van welke sport ermee wordt beoefend. In het algemeen zijn sportrolstoelen herkenbaar aan het scheef staan van de grote wielen, een instelbare wielbasis en een doorlopende voetondersteuning.

Verder zijn er sportrolstoelen die met name licht zijn aan te drijven, anderen zijn vooral wendbaar en snel of bieden de armen optimale bewegingsvrijheid.

Wat valt op aan een sportrolstoel?

Snelheid

Als bij een sport de nadruk ligt op snelheid, dan is de rolstoel uitgevoerd met een lange wielbasis (de afstand tussen de voor- en achterwielen) en één groot wiel aan de voorkant. De lange wielbasis en het grote voorwiel zorgen voor een lagere rolweerstand. Hierdoor is de snelheid groter en de aandrijving lichter.

Lichte aandrijving

Het is belangrijk dat een sportrolstoel licht kan worden aangedreven. Een optimale gewichtsverdeling is hierbij het sleutelwoord. Het zwaartepunt moet zo ver mogelijk naar achteren liggen zodat de druk op de voorwielen minimaal is. Veel sportrolstoelen hebben een anti-tip om te voorkomen dat je achterover valt. Daarnaast moet de rolstoel stijf geconstrueerd zijn en mag er geen energie verloren gaan aan speling tussen de verschillende onderdelen van het frame.

Wendbaarheid

Een rolstoel met schuine achterwielen, kleine voorwielen en een korte wielbasis biedt optimale wendbaarheid. Dat wil zeggen dat de voorwielen dicht bij de achterwielen zijn geplaatst. Het anti-tipwiel wordt vaak 360° roterend uitgevoerd.

Bewegingsvrijheid

In een sportrolstoel moet je met je romp en armen voldoende ruimte hebben voor de aandrijving en het spel. Daarom hebben veel sportrolstoelen een lage rugleuning. Deze moet wel voldoende steun geven. Vuistregel is dat de rugleuning minimaal tot de rugholte reikt, ongeveer twintig centimeter boven de zitting.

Welke rolstoel past bij u?

Het hangt van de sport af welke sportrolstoel bij u past. Bij de ene sport ligt het accent meer op snelheid, bij de andere sport meer op wendbaarheid. Voor een racerolstoel is een grote wielbasis bijvoorbeeld belangrijk vanwege de snelheid. Voor zaalsporten zal eerder gekozen worden voor optimale wendbaarheid. Voor contactsporten heeft u een sportrolstoel nodig die schokbestendig is. Verder is bij een sportrolstoel de maat belangrijk, vanwege het intensieve gebruik. Sportrolstoelen worden daarom vaak op maat gemaakt. Handig om te weten: sportrolstoelen slijten sneller dan gewone rolstoelen, afhankelijk van hoe vaak en intensief de sport wordt beoefend.

Sporten met een gewone rolstoel?

Met een ADL-rolstoel¹ kunt u eigenlijk, afhankelijk van de gekozen sport, niet sporten. Het frame van een ADL-stoel is vaak niet gebouwd op deze belasting, de zithouding nodigt niet uit tot sporten en u heeft minder bewegingsvrijheid. Omgedraaid is een sportrolstoel eigenlijk ook niet bruikbaar in de gewone leefsituatie. Een uitzondering daarop is de actiefrolstoel: deze rolstoel kan in beide situaties worden gebruikt.

¹ Algemeen Dagelijkse Levensverrichtingen

2. De aanvraag voorbereiden

Als u een sportrolstoel wilt, hoeft u die niet volledig zelf te betalen. U heeft recht op een vergoeding van de overheid. Voordat u de sportrolstoel aanschaft, heeft u toestemming nodig van de gemeente. Bij de meeste gemeenten kost het aanvragen van een vergoeding voor een sportrolstoel tijd. Zorg daarom dat u goed voorbereid bent als u zich meldt bij het gemeentelijk zorgloket. Hieronder zetten wij alle voorbereidende stappen op een rij.

Stap 1: verdiep u in de wettelijke regels

Wie door een lichamelijke beperking zonder sportrolstoel niet in staat is tot sportbeoefening, komt in aanmerking voor een sportrolstoel. Als u een sportrolstoel wilt, kunt u een vergoeding krijgen van de overheid. Dat is geregeld in de Wet voorzieningen gehandicapten, kortweg de Wvg. Deze wet regelt de verstrekking van woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en dus ook rolstoelen voor mensen met een handicap en ouderen.

De exacte wettekst van de Wvg is te vinden op de website van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport: <http://www.minvws.nl> door de zoekterm "wet voorzieningen gehandicapten" in te vullen.

Een toelichting op deze wet is te vinden op www.handicap.nl onder wetgeving.

Stap 2: hoe werkt het in uw gemeente?

Iedere gemeente is verplicht om een sportrolstoel te verstrekken als u daarvoor in aanmerking komt. Tot zover zijn de wettelijke regels helder. Toch kunt u per gemeente verschillen tegenkomen in de uitvoering van de wet. Ook is het soms onduidelijk binnen welk kader een sportrolstoel verstrekt wordt. Deze verschillen en onduidelijkheden hebben te maken met het feit dat gemeenten behoorlijk wat vrijheid hebben in de invulling van de wet. Wat betekent dat voor u als aanvrager?

Het is verstandig om u te verdiepen in de manier waarop uw gemeente de wet uitvoert. U kunt daarvoor de gemeentelijke verordening Wvg opvragen. Iedere gemeente heeft namelijk de uitvoering vastgelegd in een gemeentelijke verordening Wvg. Dit is een afsprakenlijstje waarin precies staat wat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn van de verschillende betrokken partijen.

In deze verordening staat:

- in welke gevallen voorzieningen worden verleend
- of de voorziening bestaat uit een forfaitair bedrag (dit is een productgebonden tegemoetkoming) of een voorziening in natura
- wat de hoogte is van de financiële tegemoetkoming van de gemeente

Waar vindt u de gemeentelijke verordening?

De gemeentelijke verordening is op te vragen bij de gemeente. U kunt ook op internet kijken of de verordening digitaal beschikbaar is.

De websites van alle Nederlandse gemeenten zijn te vinden op www.vng.nl, de website van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Veel gemeenten hebben op de website een digitaal loket, waar u onder andere een aanvraagformulier voor een sportrolstoel kunt downloaden.

Stap 3: wat zijn de toekenningsvoorwaarden?

Tussen gemeenten zijn er grote verschillen in de voorwaarden waaronder u een sportrolstoel krijgt toegekend. Voordat u een aanvraag indient, is het belangrijk te weten wat de voorwaarden zijn die uw gemeente stelt. Stel uzelf de volgende vragen:

Welke voorwaarden stelt de gemeente?

De meeste gemeenten willen weten of u de sportrolstoel inderdaad regelmatig gaat gebruiken. Daarom wordt soms als voorwaarde gesteld dat u lid moet zijn van een sportvereniging. Er zijn zelfs gemeenten die vragen om een wedstrijdlicentie. Op deze manier hopen gemeenten dat de rolstoel niet na een paar weken ongebruikt in de schuur blijft staan.

Tips

- Ga na welke voorwaarden uw gemeente stelt.
- Het is verstandig om een sport een aantal keren uit te proberen. U weet dan beter waar u aan begint. Bovendien kunt u dit gebruiken om uw gemeente zonnig te overtuigen.

Wat is de hoogte van het forfaitaire bedrag?

Het is handig als u van tevoren weet wat de rolstoel kost, welk bedrag de gemeente vergoedt en hoe lang (gezien de intensiteit van de sport) de rolstoel mee zal gaan. De vergoeding is vaak per drie jaar op declaratiebasis. Dit betekent dat de rolstoel uw eigendom wordt en drie jaar moet meegaan. Als u binnen die drie jaar opnieuw een vergoeding aanvraagt, dan zou deze naar rato plaats moeten vinden. Alleen bij overmacht (calamiteit of onbruikbaarheid van de rolstoel buiten uw schuld om) kan alsnog een hogere vergoeding plaatsvinden. Een actiefstoel, die voor zowel sportbeoefening als in de gewone leefsituatie kan worden gebruikt, wordt in bruikleen gegeven. U krijgt dan dus geen vergoeding.

Hoeveel wordt er vergoed?

Kijk in de gemeentelijke verordening voor de vergoedingen. Veel gemeenten werken met een basismodel, waarin in hoofdstuk 4 de vergoeding wordt omschreven.

Als er in de hoofdstukken van de gemeentelijke verordening alleen wordt gesproken over een sportrolstoel - terwijl u een andere sportvoorziening aan wilt vragen - informeer dan bij de gemeente naar de mogelijkheden. Wordt uw aanvraag afgewezen, dan kunt u bezwaar maken.

Wordt het onderhoud ook vergoed?

Stel dat uw sportrolstoel moet worden gerepareerd. Wie betaalt dat? In veel gemeenten is het budget voor onderhoud en reparatie inbegrepen bij het totaal verstrekte bedrag voor de sportrolstoel. Dat betekent dus dat u eventueel onderhoud zelf moet betalen. Het is verstandig om bij uw gemeente te informeren hoe het precies geregeld is.

Maak vervolgens een inschatting van de situatie en de consequenties. Denk daarbij aan de intensiteit van de sport: is het een contactsport, hoe hoog is het risico op snelle slijtage en beschadigingen?

3. Zo vraagt u een sportrolstoel aan

Op de volgende twee pagina's ziet u in een schema welke acties belangrijk zijn als u een sportrolstoel wilt aanvragen.

Wet en regelgeving

Zoals gezegd is het allereerst handig dat u op de hoogte bent van de wet en regelgeving, zowel landelijk als binnen uw gemeente. Wie door een lichamelijke beperking zonder sportrolstoel niet in staat is tot sportbeoefening, komt in aanmerking voor een sportrolstoel. Hiervoor wordt u bij het Indicatie Orgaan (vaak het RIO) geïndiceerd.

Welke sport wilt u gaan beoefenen?

Vervolgens is het belangrijk om te weten welke sporten geschikt zijn voor u en naar welke sport uw voorkeur uitgaat. Of bepaalde sporten geschikt zijn, hangt af van uw fysieke mogelijkheden. Als u daar meer over wilt weten, kunt u informatie vragen bij het revalidatiecentrum of een ergotherapeut. Wilt u weten of een sport echt iets voor u is, probeer de sport dan eerst uit. De kans is groot dat de gemeente dit als voorwaarde voor verstrekking stelt. Veel verenigingen hebben rolstoelen te leen om de sport een tijdje te proberen. Soms geeft ook de gemeente een leenrolstoel om een sport eerst uit te proberen.

Aanpassingen nodig?

Als u weet welke sport u gaat doen, informeer dan bij de betreffende sportbond of sportvereniging waar u op moet letten bij de aanschaf van een goede sportvoorziening. Vaak zijn individuele aanpassingen nodig om het hulpmiddel goed te kunnen gebruiken, bijvoorbeeld een aangepaste zitting of een zitkussen. Voor de benodigde aanpassingen kunt u bijvoorbeeld terecht bij het revalidatiecentrum of een ergotherapeut. Als u weet wat voor aanpassing u nodig heeft, vraag dan offertes aan.

Tips als u een sportrolstoel wilt aanvragen

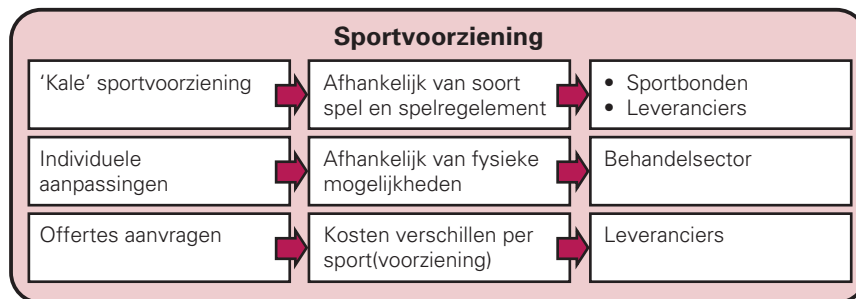
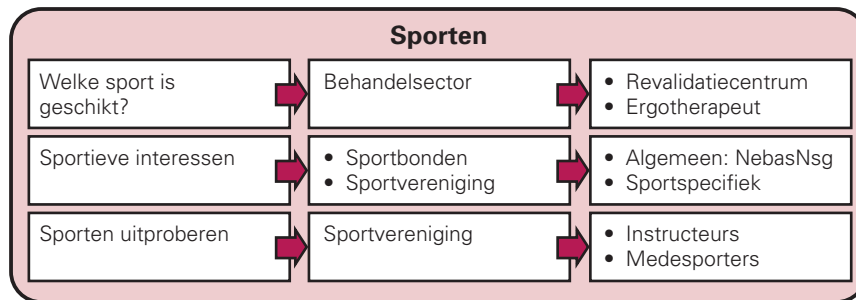
Zorg dat u voldoende op de hoogte bent van de geldende wet en regelgeving en hoe die in uw gemeente wordt toegepast.

Ga bij een leverancier van sportrolstoelen passen en uitproberen. Maatwerk is bij sportrolstoelen immers belangrijk. Vraag een offerte van de gewenste voorziening aan. De gemeente heeft dan direct zicht op de kosten die de voorziening met zich mee brengt.

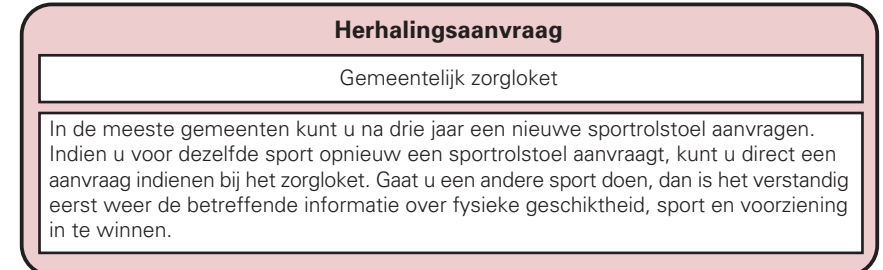
Naar het zorgloket

Voor de uiteindelijke aanvraag gaat u naar het gemeentelijk zorgloket. Neem of stuur kopieën van eventuele offertes mee. De gemeente heeft een aantal weken nodig om uw aanvraag te behandelen. Wordt uw aanvraag gehonoreerd, dan kunt u bij een leverancier de gewenste sportrolstoel aanschaffen. Bij afwijzing kunt u bezwaar maken.

Informatie inwinnen

Aanvraag en aanschaf

4. Rolstoelsporten

Sporten is belangrijk. Het zorgt ervoor dat u actief en mobiel blijft. Er zijn veel sporten waar u in een rolstoel aan deel kunt nemen. Welke sporten geschikt zijn, hangt echter ook af van uw fysieke mogelijkheden en natuurlijk van uw persoonlijke voorkeur. Zoals eerder gezegd: probeer eerst een paar sporten uit.

Op zoek naar een rolstoelsport?

Voor algemene informatie over sporten voor gehandicapten kunt u terecht bij NebasNsg, sportbond voor mensen met een beperking, www.nebasnsg.nl.

Neem contact op met een sportloket in uw omgeving. Deze loketten zijn een initiatief van NebasNsg en zij werken nauw samen met de provinciale sportraden en de revalidatiecentra. Tijdens het eerste gesprek zal de medewerker van het sportloket vragen wat uw wensen en mogelijkheden zijn.

Hieronder ziet u een overzicht van de meest voorkomende rolstoelsporten. Voor al deze sporten geldt dat u er een specifieke sportrolstoel voor nodig heeft. Dit kan zijn omdat de slijtage hoog is, omdat de sport speciale eisen aan de rolstoel stelt of omdat het lichaam in een andere houding moet worden ondersteund.

Quad rugby

De sport

Quad rugby is een combinatie van rolstoelbasketbal, ijshockey en rugby. Het doel is om aanvallend op de helft van de tegenstander de bal over de lijn te krijgen. De verdediging probeert de bal af te pakken en het aanvallende team van scoren te weerhouden. De rolstoelen mogen hierbij met elkaar in contact komen. Beide teams hebben vier spelers in het veld. Welke spelers in het veld staan, hangt af van de functiebeperking van de spelers. Hoe groter de beperking, hoe minder punten een speler heeft. Per team geldt een maximaal op te stellen aantal punten.

De sportrolstoel

De quad rugby rolstoel is wendbaar en crashbestendig. In deze sport rijden de verschillende spelers soms hard op elkaar in. De uitvoering van de stoel is afhankelijk van de spelfunctie: een stoel om de tegenstander klem te rijden

of een stoel die moeilijk klem te rijden is. De voeten moeten in elk geval goed beschermd zijn.

Voor meer informatie kunt u terecht op www.quadrugby.nl.

Rolstoelbasketbal

De sport

Een basketbalteam bestaat uit maximaal elf spelers. Het spel wijkt nauwelijks af van het reguliere basketbal. Welke spelers in het veld staan, hangt af van de functiebeperking van de spelers. Hoe groter de beperking, hoe minder punten een speler heeft. Per team geldt een maximaal op te stellen aantal punten. Ook basketbal is een contactsport.

De sportrolstoel

Voor de basketbalrolstoel zijn wendbaarheid, sterkte en stijfheid van groot belang. De zithoogte is afhankelijk van de spelfunctie, de armen moeten voldoende bewegingsvrijheid hebben. De voeten moeten worden afgeschermd. Basketbalrolstoelen zijn er met drie en met vier wielen, vaak voorzien van een anti-tip.

Voor meer informatie over rolstoelbasketbal kunt u terecht bij de Nederlandse Basketbal Bond (NBB), www.basketbal.nl.

Rolstoelhockey

De sport

Het rolstoelhockey is verdeeld in twee groepen: E-hockey voor mensen met elektrische rolstoelen en H-hockey voor handaangedreven rolstoelen. E-hockey is praktisch de enige sport waar sporters in een elektrische rolstoel in teamverband aan deel kunnen nemen.

De spelregels van het rolstoelhockey zijn vergelijkbaar met het reguliere hockey. Hockey wordt gespeeld door twee teams, elk bestaande uit drie veldspelers en één keeper.

De sportrolstoel

H-Hockey: voor een hockeyrolstoel is het van belang dat hij stabiel is, zonder scherpe uitstekende delen en obstakels om de bal door te laten onder de rolstoel. Eventueel kan de rolstoel zijn uitgevoerd met een T-stick, een plastic plaat onderaan de rolstoel. Deze kan worden gebruikt als hockeystick als de speler niet in staat is een gewone handstick te hanteren.

E-Hockey: omdat er geen elektrische sportrolstoelen bestaan, wordt het alternatief aangeboden om het budget voor een sportrolstoel te gebruiken om de elektrische rolstoel te onderhouden.

Meer informatie over rolstoelhockey is te vinden op www.rolstoelhockey.nl, de website van de Technische Commissie Rolstoelhockey (TCR).

Atletiek

De sport

Diverse onderdelen van de atletieksport zijn geschikt voor rolstoelers, zoals het roadracen of wheelen, variërend van korte afstanden op de atletiekbahn tot marathons op de weg. Ook speer- en discuswerpen en kogelstoten worden beoefend door mensen met een handicap.

De sportrolstoel

Bij de racerolstoel komt het vooral op snelheid aan. Deze stoel is uitgevoerd met een lange wielbasis en een groot voorwiel om de voorwioldruk te beperken. Bij deze stoel zit u voorover, met de benen zoveel mogelijk onder de zitting om het lichaamsswaartepunt zover mogelijk naar achteren te plaatsen. Racerolstoelen zijn vaak uitgevoerd met een koerscorrector, vooral voor gebruik op de atletiekbahn, omdat deze rolstoelen door hun lengte minder wendbaar zijn. Bij speer- en discuswerpen en kogelstoten wordt gebruik gemaakt van speciale stoelen, vaak zonder wielen, om de sporter een stabiele steun voor het afzetten te bieden.

Voor meer informatie over rolstoelatletiek kunt u terecht bij de Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU), www.knau.nl.

Handbiken

De sport

Handbiken is speciaal ontwikkeld voor mensen met een handicap. Handbikes zijn er om makkelijk langere afstanden af te leggen, als sport, maar ook puur voor recreatieve doeleinden. Voor de lange afstand is de plaats van racerolstoelen ingenomen door handbikes. De aandrijving vindt hier, net als bij een fiets, plaats via een overbrenging. Je hoeft dus niet direct op de wielen aan te drijven.

De rolstoel

De handbike is speciaal voor de sport uitgevoerd als één geheel. Daarnaast zijn er handbikes waarin u rechtop zit, waarin u onderuit ligt en waarin u voorover zit. Handbikes maken gebruik van een overbrenging zoals bij fietsen, de "trappers" bedient u met de hand. Door deze overbrenging is het makkelijk om een hogere snelheid te halen met een lichtere en meer ergonomische aandrijving.

De handbikesport is geïntegreerd bij de KNWU, de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie, www.knwu.nl.

Daarnaast is er informatie beschikbaar bij de Roadracers Club Nederland (RRCN), www.handbiken.nl.

Rolstoeltennis en badminton

De sporten

Iedereen die niet in staat is om lopend te sporten, kan aan rolstoeltennis doen. Dat betekent dat er mensen met een dwarslaesie of een amputatie aan meedoen, maar ook mensen die versleten kniebanden hebben en daarom niet lopend mogen sporten. De regels van rolstoeltennis wijken niet veel af van de reguliere regels. De enige echt afwijkende regel is dat de bal twee maal mag stuiten. De rolstoel wordt beschouwd als een deel van het lichaam, dus als er een bal direct tegen de stoel wordt gespeeld, is dat een punt voor de tegenstander. Voor rolstoeltennis is het van belang om een goed ontwikkeld bovenlijf te hebben. Het merendeel van de rolstoeltennissers heeft dan ook een lage dwarslaesie. Daarnaast is er ook quad-tennis voor mensen met een hoge dwarslaesie.

Ook rolstoelbadminton wijkt weinig af van het reguliere badminton. In veel sportzalen is het geen enkel probleem om het net te verlagen. U zult een iets andere techniek gebruiken en wellicht heeft u een speciaal racket nodig. Maar verder blijft het spel hetzelfde.

De sportrolstoelen

Bij tennis en badminton gaat het om wendbaarheid. Deze rolstoelen zijn meestal driewielers, met een zeer grote schuinstand van de achterwielen. De zittinghoek is vrij vlak. Daardoor zitten de bovenbenen niet in de weg wanneer voorwaarts naar de bal wordt bereikt. Ook zijn de zitbuizen vaak verlengd met een steunhandvat, zodat het vooroverbuigen en weer rechtop gaan zitten makkelijker is. De onderbenen worden zoveel mogelijk schuin naar achteren geplaatst, voor een betere gewichtsverdeling en wendbaarheid.

Meer informatie over rolstoeltennis kunt u vinden op www.rolstoeltennis.nl.

Rolstoeldansen

De sport

Rolstoeldansen is vooral een recreatieve activiteit. Daarnaast zijn er ook danswedstrijden. Rolstoeldans kan op verschillende manieren: twee rolstoelpartners vormen een danspaar, een rolstoeldanser danst met een staande partner, synchroon dansen met meerdere dansers en solodansen.

De sportrolstoel

Een dansrolstoel is licht en wendbaar. De dansrolstoel heeft een korte wielbasis, zodat de partner kort om de stoel heen kan bewegen. De wielen van

dansrolstoelen staan daarom maar een klein beetje schuin. Wanneer met een valide partner wordt gedanst, is het belangrijk dat de zitting van de dansrolstoel vrij hoog is.

Voor meer informatie over rolstoeldansen kunt u terecht bij de Stichting Rolstoeldansen Nederland (SRN), www.rolstoeldansen.nl.

Schermen

De sport

Schermen is een snelle en sierlijke vechtsport die prima beoefend kan worden door mensen met verminderde motorische functies en rolstoelgebruikers. Lichamelijke kracht speelt geen rol. De spelregels zijn vergelijkbaar met de regels van reguliere scherm sport.

De sportrolstoel

De rolstoel is bevestigd aan een metalen frame op de wedstrijdvloer om stabiel te blijven. De achterwielen moeten afgedekt worden met metalen schilden. Een schermrolstoel is wellicht te realiseren met een actiefrolstoel, wanneer er bij de verstrekking rekening mee wordt gehouden dat er ook mee wordt gesport.

Meer informatie over schermen is te vinden bij de Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond (KNAS), www.knas.nl. Rolstoelschermen wordt specifiek behandeld op www.iwfencing.com, de Engelstalige website van de internationale rolstoelschermbond.

Overige sporten

Naast de hiervoor genoemde rolstoelsporten zijn er heel veel andere sporten die te beoefenen zijn door mensen met een handicap. Voor een deel van die sporten zijn meestal geen voorzieningen nodig. Voor andere sporten is een voorziening wel van groot belang.

Meer informatie over overige sporten is te verkrijgen bij NebasNsg, www.nebasnsg.nl.

Overige voorzieningen

Onder overige sportvoorzieningen verstaan we bijvoorbeeld een zitski voor water- dan wel wintersport of een aangepast zadel om te kunnen paardrijden. Ook handbikes worden door veel gemeenten niet gezien als een reguliere sportrolstoel.

Welke voorzieningen u precies nodig heeft, verschilt per sport. Het hangt af van uw gemeente of u een andere voorziening dan een sportrolstoel vergoed krijgt.

Colofon

Uitgever: © KBOH, Woerden 2003
Tekst: Tekstburo Gort, Diemen Noord
Vormgeving: Double Design, Ridderkerk
Druk: Drukkerij DVU, Schiedam

Met dank aan alle personen en instanties die zich voor de totstandkoming van dit product hebben ingezet.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, digitaal of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

KBOH kan niet aansprakelijk worden gesteld voor schade voortvloeiend uit het gebruik van dit product.